

Lausunto Pohteen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksesta 2027–2030, syksy 2026

Vastaaja:

-

Vastaus:

18.09.2026, 11.22 - 18.09.2026, 11.28

1. Lausuntoa antavan rooli *

Yksityinen henkilö

2. Lausuntoa antavan yhteystiedot *

Etunimi	Susanna
Sukunimi	Niemelä
Sähköposti	suskimentori@gmail.com

3.

Omaishoidon tukea ei pitäisi tarkastella vain säästöjen näkökulmasta. Omaishoitajat tekevät erittäin arvokasta työtä ja mahdollistavat monelle ikäihmiselle kotona asumisen silloin, kun se muuten ei olisi mahdollista. Palkkioiden 30 prosentin leikkaaminen voi heikentää omaishoitajien jaksamista ja vähentää halukkuutta ryhtyä omaishoitajaksi.

On tärkeää arvioida myös, mitä seurauksia leikkauksilla on hoidettaville ja heidän tarvitsemilleen palveluille. Jos omaishoitaja ei enää pysty jatkamaan tehtävässään, kustannukset ja palveluntarve voivat siirtyä muualle – ja samalla ikäihmisen mahdollisuus saada tarvitsemansa hoiva voi vaarantua.

Omaishoitajien työn arvoa pitäisi vahvistaa, ei heikentää heidän taloudellisia edellytyksiään.

Sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen tavoitteena pitäisi olla ennen kaikkea se, että ihminen saa tarvitsemansa hoidon oikea-aikaisesti. Oma kokemukseni on, että palvelut ovat jo huonontuneet: lääkäriin pääsy on vaikeutunut ja avun saaminen oikeaan aikaan voi olla epävarmaa. Myös tilanteet, joissa ambulanssi ei ota potilasta kyytiin, herättävät huolta siitä, miten ihminen pääsee tarvittaessa asianmukaiseen hoitoon.

Palvelujen kehittämisessä pitäisi kuunnella myös asiakkaiden kokemuksia. Tavoitteiden rinnalla pitäisi seurata konkreettisesti, pääsevätkö ihmiset lääkäriin, saavatko he tarvitsemaansa hoitoa ja pääsevätkö he tarvittaessa turvallisesti jatkohoitoon. Pelkkä palvelujen tehokkuuden lisääminen ei ole onnistumista, jos samalla ihmisten pääsy hoitoon vaikeutuu.

Yhteisten palvelujen kehittämisessä pitäisi ensisijaisesti huolehtia siitä, että palvelut ovat ihmisille helposti saavutettavia ja että asiakas saa tarvitsemansa avun ilman turhaa pompottelua palvelusta toiseen.

Tavoitteissa puhutaan paljon palvelujen yhteensovittamisesta ja tehokkuudesta, mutta tärkeää olisi seurata myös sitä, miten tämä näkyy asiakkaan arjessa. Ikäihmisen, pitkäaikaissairaana tai paljon palveluja tarvitsevan ihmisen näkökulmasta palveluketjun pitäisi olla selkeä ja turvallinen.

Yhteisten palvelujen onnistumista ei pitäisi mitata vain säästöillä tai toiminnan tehokkuudella, vaan sillä, saavatko ihmiset oikea-aikaisesti tarvitsemansa palvelut ja ovatko he tyytyväisiä niiden saatavuuteen ja jatkuvuuteen.

Talouden tasapainottaminen on tärkeää, mutta säästötoimenpiteiden vaikutuksia pitäisi arvioida paljon laajemmin kuin pelkästään saavutettavien eurojen kautta.

Jos palveluja vähennetään, hoitoon pääsy vaikeutuu tai omaishoitajien ja muiden läheisten vastuuta lisätään, seurauksena voi olla, että ongelmat siirtyvät myöhemmin kalliimpiin palveluihin. Ennaltaehkäisyä, oikea-aikaisesta hoidosta ja riittävästä tuesta säästäminen voi pitkällä aikavälillä tulla kalliimmaksi.

Erityisesti ikäihmisten, pitkäaikaissairaiden, vammaisten ja paljon palveluja tarvitsevien kohdalla pitäisi arvioida konkreettisesti, mitä suunnitellut säästöt merkitsevät heidän arjessaan ja palvelujen saatavuudessa.

Taloudellisten vaikutusten arvioinnissa pitäisi näkyä myös se, mitä tapahtuu, jos ihminen ei saa tarvitsemaansa apua ajoissa. Tavoitteena pitäisi olla kestävä talous niin, että samalla turvataan ihmisille oikea-aikaiset ja riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut.